

OREHOVA POTICA

Srečo Vernig

Za sprostitev so romali na Višarje, obiskovali Gospo Sveto na Koroškem, odšli na pot v Kelmorajm, naši predniki. Če jim je bilo težko, so opravili še spoved, duševno očiščenje, zmolili priprošnjo za srečno življenje. Konjske vprege na blatnih kolovozih so že davno izginile. Vse se spreminja.

In kje so danes te poti, poti naših prednikov in naših sedanjih sopotnikov, poti, kjer se srečujejo preteklosti in sedanjosti, v novih trenutkih, v drugačnih časih, v tipajoči prihodnosti, v času, ko se poti trgajo.

Vem, da se vrne čas, ko bodo fantje pod oknom spet zapeli, ko bomo odkrili pozabljene stezice, ko bo pogled na Triglav zaiskril mlade oči in sončni žarki osvetlili Prešernovo kočo na Stolu, našo kočo, naše hribe. In se vrne čas, ko bomo pod Bičkovo skalo znova uzrli Zoisove zvončnice, jih občudovali in se naužili modrine njihovih cvetov. Še trenutek za počitek pred zadnjim vzponom na vrh Stola in že skoraj slišimo kako v daljavi odmeva, Oj Triglav, moj dom.

Vem, da se vrne čas, ko sprehod do cerkve sv. Katarine nad Zasiplom, do cerkve sv. Petra nad Begunjami ponovno postane nekaj sa-

moumevnega, nekaj preprosto vsakdanjega. In, če srečaš tam le piš vetra, zaslišiš ruk jele-na, ujameš v ušesih neutrudno žvrgoljenje siničke, ponovno začutiš kako enkratna je naša dežela, naš prostor pod soncem tukaj med skalnimi gorami obraslimi z gozdovi. Kako kristalno jasno vidimo očetnjavo danes, ko nas ustavljajo omejitve, tleča bojazen pred prihodnostjo, neznan strah, ki nam leze pod kožo, ko nas skrbi za družino in prijatelje.

Spekla in fotografirala Natalija Kos

Del naše bližnje preteklosti se skriva v naših notranjih pogledih in tlečih pričakovanjih, toda jutri se vrne prejšnja sedanjost v naš vsakdanjik, kot pred časom, kot nekoč.

Prižgimo pečico, naj v vašem/našem domu zadiši po potici, napišimo pismo prijateljem in jim zaželimo vesele praznike, objemimo svoje bližnje, popeljimo jih v prihajajoče leto, ob orehovi potici, ki jo položimo v novoletni pehar dobre volje. In vse se bo uredilo, vedno se. Srečno.

NUMIZMATIKA KACONOVE NJIVICE NA REČICI

Marjan Zupan

Človeka nedvomno navdajajo prijetni občutki, ko na ravnici, kjer si je z zadovoljstvom in kakopak, vloženi trudom, posadil in posejal semen, z zanimanjem opazoval in negoval njih rast, dočaka čas uspešnega pridelka. Ob obdelovanju Kaconove njivice na Rečici v polpreteklih obdobjih, mi je poleg tamkaj zraslih dobrin, pozornost pritegnila sleherna naključno najdena, pa naj si bo še tako majhna pojava nenavadne oblike. Tako mi je bilo pred

natanko tridesetimi leti usojeno med zemljo uzreti malo kovinsko okrogolino, ki se je izkazala za mali rimski kovanec (follis) Konstantina Velikega, za mesto Rim, iz obdobja 306 – 337. V letih, ki so sledila so bili tamkaj najdeni tudi: avstrijski kovanec za 1 Kreuzer, kovan leta 1851, kovanec za 2 Hellerja iz leta 1895, iz časa Franca Jožefa I., kovanec za 2 Hellerja iz leta 1912, prav tako iz časa Franca Jožefa I., dva kovanca za 1 nemški Pfennig iz leta 1940, ter jugoslo-

vanski kovanec za 5 Para, iz leta 1965. Pestri družini kovancev se je pridružil še star kovinski gumb, del puščične osti, kateri žebelj in malih fragmentov starodavnega keramičnega posodja. Kaj tega je mogoče »njega dni komu padlo iz žepa«, kar nekaj tega pa se je na njive nevede zvozilo z gnojem, hranjenim ob kmetijah oz. kajžah. Nauk zgodbe: Če si le pozoren in odprtih oči, kaj lahko mala njivica, poleg ostalega, postane imeniten učbenik lokalne zgodovine.

GRB NA BLEJSKEM GRADU 4. del

Jože Rozman

Pred kratkim obnovljeni grb nad obokanim prehodom iz spodnjega na zgornje dvorišče gradu je obiskovalcem najbolj opazen.

Tudi ta grb je sestavljen iz glavnega dela, torej ščita in baročnega okraja. Ščit grba je razdeljen na tri grbovna polja. Na prvem polju na heraldični desni (dejanski levi) je Jagnje božje z Velikonočno zastavo, ki predstavlja briksenško škofijo. Briksenško kneževino pa predstavlja tirolski rdeči orel s škofovsko palico v krempljih na drugem polju. Obe polji predstavljata škofovo teritorialno kompetenco. Spodnjo polovi-

co grba oziroma tretje polje zaseda rdeči stoječi lev s kelihom med sprednjima šapama in pripada plemiški rodbini von Spaur, ki je prispevala več knezoškofov. Grb je obdan s plaščem, pastirska palica in križ nad grbom predstavljata cerkveno, meč in krona pa posvetno oblast knezoškofa. Posebnost tega grba je, da ne pripada samo eni osebi, ampak kar trem knezoškofom iz plemiške rodbine von Spaur.

Leopold, Ignaz in Joseph von Spaur; olje na platnu, dostopno na http://www.tirolerportraits.it/D_leopold_ignaz_und_joseph_i_von_spaur_s00065_3183.asp

Povečan detajl škofovskega grba von Spaur, olje na portretu Leopolda von Spaura; olje na platnu, dostopno na http://www.tirolerportraits.it/D_leopold_graf_spaur_s00006_3126.asp

Prvi izmed njih je bil Leopold Maria Joseph von Spaur. Rojen je bil 10. maja 1696 in umrl 31. decembra 1778. Med letoma 1712 in 1715 je študiral filozofijo in pravo na Univerzi v Innsbrucku, kjer je tudi doktoriral iz filozofije. Nato je študiral teologijo na Collegium Germanicum v Rimu, kjer je bil 16. aprila 1719 tudi posvečen v duhovnika. Že naslednje leto je postal kanonik oziroma dekan stolnice v Briksnu. Za knezoškofa Briksna je bil izvoljen 18. oktobra 1747 in potrjen od papeža šele 19. februarja 1748. Funkcijo knezoškofa je opravljal dobrih 30 let, do svoje smrti leta 1778. Leopold je zgradil novo stavbo semenišča in vanj namesto jezuitov namestil škofijske duhovnike, določil je tudi nov statut semenišča. V njegovem mandatu je bila zaključeno prenova briksenške katedrale. Zanimalo ga je tudi izobraževanja prebivalstva in uvedel je nova šolska pravila Johanna Izgnaza von Felbigerja. Uprl se je poskusom cesarice Marije Terezije, ki je želela omejiti samostojni status nadškofije znotraj cesarstva. Leta 1765 ni hotel prevzeti državnih dolgov. Leta 1772 so Briksen zaradi zavrnitve reforme milice zasedle avstrijske čete. Leta 1775 je zaradi slabotnega zdravja zaprosil stolni Kapitelj za imenovanje škofovskega koadjutorja, ki je 23. junija 1775 na to mesto imenoval njegovega

nečaka, Ignaza von Spaura. Leopold je umrl 31. decembra 1778 in je pokopan v katedrali Briksna.

Ignaz se je rodil 8. maja 1729 v Innsbrucku, kjer je med letoma 1746 in 1748 študiral filozofijo, vendar kasneje postal častnik s činom stotnika, vse dokler ga ni starejši brat Joseph imenoval za kanonika v Salzburgu in je bil tako leta 1756 posvečen v duhovnika. Leta 1758 ga je salzburški nadškof imenoval kot škofijskega predstavnika v Vojni svet pri cesarju. Do leta 1776 je bil kanonik v Salzburgu, od leta 1773 pa tudi v Briksnu. Ignaz ni bil posebej podkovan v teologiji, tudi asketski način življenja mu ni bil blizu, saj je bil navdušen nad lovom, glasbo in vojaško tradicijo. Bil je prijatelj in mecen družini Mozart. Wolfgang Amadeus Mozart je za Ignazovo škofovsko posvečenje napisal mašo Missa Brevis No. 7 in C major, »Piccolomini« K. 258 imenovano tudi Spaur Mass, katere original notni zapis so odkrili v briksenški katedrali.

Kmalu zatem, ko je nasledil na mestu knezoškofa Briksna svojega preminulega strica Leopolda, je tudi sam 2. marca 1779 umrl. Nasledil ga je njegov starejši brat Joseph von Spaur, ki je svojo duhovno pot začel leta 1749, ko je postal kanonik v Salzburgu in Briksnu. Leta 1755 je postal konzistorialni svetnik in leta 1763 član Tajnega sveta Salzburga. Istega leta je bil 18. oktobra imenovan za knezoškofa v Seckau, kjer je vodil nadškofijo naslednjih 15 let, preden je

Obnovljeni škofovski grb von Spaur na blejskem gradu. Foto: Jože Rozman

Obnovljen grb leta 2017. Foto: J. Rozman

1779 v Briksnu na mestu knezoškofa nasledil svojega mlajšega brata Ignaza. V zgodovino se je zapisal kot učen mož, velik podpornik znanosti in promotor pastorale, naklonjen »jožefinizmu«. V lasti je imel veliko knjižnico, kjer so našli številna prevedena dela francoskih (razsvetljenih) teologov. Bil je tudi predsednik Komisije za cesarske in kraljeve študije. Leta 1782 je na poti na Dunaj k cesarju Jožefu II. v Briksnu gostil takratnega papeža Pija VI., ki je ob tej priliki tudi blagoslovil obnovljeno katedralo. Joseph von Spaur je umrl 26. maja 1791 in je tudi on pokopan v katedrali v Briksnu.

V času uradovanja von Spaur se je zaključila obnova stolne cerkve oz. katedrale v Briksnu. Zelo verjetno je, da je bil na Bledu Leopold von Spaur, saj je v njegovem mandatu knezoškofjski dvor zaradi slabih izkušenj s tirolskimi plemiči, izbiral glavarja oz. upravitelja gospodstva raje iz vrst neplemenitega rodu - med domačimi Kranjci, ki so svoje delo opravljali zanesljivo in v korist tako domačinov kot Briksna. Sledili so si Franc Florjan Krobat, Peter Kumerdej, Jožef Štefančič in Ignac Novak. Briksen je sledil pobudi Žige Zoisa za opismenjevanje lokalnega prebivalstva in tako okoli leta 1778 odprl šolo na Mlinem za okoli 150 otrok blejske in gorjanske fare.

Leopold je bil knezoškof vsa tri desetletja za časa vladavine Marije Terezije (1740-1780), njegov nečak Joseph pa v glavnem v desetletju oblasti njenega sina Jožefa II. (1780-1790). To je obdobje razsvetljenstva, velikega napredka na vseh področjih in hkrati neustavljivega konca fevdalizma. Leta 1738 v Zagorinah rojeni Blaž Kumerdej, je leta 1763 dunajskemu dvoru predlagal osnovno šolstvo v domačem, slovenskem jeziku. Kasneje je bil ravnatelj ljubljanske normalke, ene najboljših šol cesarstva. Leta 1775 sta nastali tudi obe veliki oljni sliki pogleda na Blejsko gospodstvo z dveh strani, ki še danes visita v sobani dvornega sveta v Briksnu, njuni kopiji pa v viteški dvorani na našem gradu.

BLAŽ KUMERDEJ (1738 – 1805)

Janez Fajfar

Rodil se je pri Skebletu v Zagoricah. Po začetnem šolanju pri otoški cerkvi na Mlinem so ga napotili v šole v Ljubljano, od tam pa na študij prava na Dunaj. To je čas kar štirideset let dolge vladavine Marije Terezije (1740-1780). Cesarica se je zavedala vsesplošne zaostalosti prostrane, narodnostno in kulturno zelo ne enovite skupnosti. V mejah cesarstva je živela večina Slovencev, ki pa so šтели le dobra dva odstotka vsega prebivalstva. V goreči želji po napredku je znala prisluhni dobrim predlogom tudi naših ljudi. Antonu Janši je tako dala proste roke pri posodobitvi čebelarstva. Blažu Kumerdeju pa jo je uspelo prepričati v uvedbo slovenskega učnega jezika v osnovne šole, navkljub domači gosposki, ki ni želela izobraženega ljudstva. Kumerdej je pravilno sklepal, da se pri otrocih želja po znanju da vzbuditi le v njim razumljivem, domačem govoru, nemščino, povezovalni jezik cesarstva, pa lahko osvojijo kasneje. Tako so l. 1773, le dve leti za Dunajem, v Ljubljani ustanovili t. i. normalko, nekako preprosto učiteljsišče, katerega prvi ravnatelj je bil Blaž Kumerdej. Ščasoma je zaslovela je kot ena najboljših podobnih ustanov cesarstva. Neumorno je prevajal šolske knjige in uradne objave. Baron Žiga Zois, najbogatejši Kranjec svojega časa, je bil po materi iz rodu kamnogoriških fužinarjev Kapusov, Vsestransko je podpiral slovensko narodno prebujenje po skoraj dveh stoletjih spanca po zatrtju reformacije. Na poziv prijateljev iz Zoisovega krožka sta se Kumerdej in Japelj med drugim lotila ponovnega prevoda biblije. Kumerdej je bil l. 1785 imenovan za okrožnega šolskega komisarja na Celjskem, kjer mu je uspelo izboljšati položaj slovenščine. Ta je bil na Štajerskem še težji kot na Kranjskem. Kumerdejevo rokopisno zapuščino, ki jo je rešil Zois, danes hrani NUK. Pri štiridesetih letih življenja, na vrhuncu javnega delovanja, mu je umrla teta, ki je skrbelo zanj odkar se je podal z domačega Bleda. Poročil se je s pol mlajšo Ano Marijo. Vsi njuni otroci, edini sin in pet hčera, so pomrli že v rosnih letih. Srce mu je dokončno strla še smrt mlade žene. Zapustil se je in za posledicami nezdravega življenja umrl star komaj 57 let. Pokopali so ga pri sv. Krištofu za Bežigradom.

Pogled na značilno vrstno vas Zagorice iz l. 1775, od graščine Boben na levi do toplega vrelca (danes GH Toplice) pod gruščastimi Želečami

Občina Bled je Kumerdejevo rojstno hišo razglasila za kulturni spomenik lokalnega pomena. L. 2002 so v lepo obnovljeno, poslikano baročno pročelje vzdali spominska plošča. Po njem se imenuje ulica na Dobah in blejska knjižnica. Zavod za šolstvo vsako leto za izjemne zasluge v izobraževanju podeljuje Kumerdejeva priznanja.

Blaž Kumerdej in 135 let mlajši Josip Plemelj (1873 – 1967), soustanovitelj in prvi rektor prve slovenske univerze v Ljubljani l. 1919, sta za usodo Slovencev, vsaj zame, najpomembnejša Blejca vseh časov.

Večino podatkov za zgornji zapis sem črpal iz izjemne študije Branka Sajovica, ki mu gre glavna zasluga, da Kumerdej pri Blejcih ni padel v pozabo.

BODEŠA IN NJEGOVI

Tone Marolt

Mitični prostor Blejskega kota nam še danes skriva in odkriva sledi davne preteklosti.

Kako je mogoče da se je »izgubilo« ime grajskega hriba, dominantne pečine nad jezerom? Ali so mu pravili BABA, ki mu je tam čez jezero nasproti zrasel Babji zob. Na robu blejskega prostora pa se je ohranilo tisočletje in več staro ime vasi Bodešče. Po ostalinah in spoznanjih, ki so jih prinesla arheološka izkopavanja v širšem blejskem prostoru vemo, da so Slovani v naše kraje prinesli staro vero in njene simbole. Njene sledi so se ohranile v grobiščih pod blejskim gradom, Pristavi, na Žalah v Zasipu, Mlinu in tudi na Dlescu, zgodnjesevrednjeveškem grobišču starosvetne vasi, ki je ohranila svoje prvobitno ime, Bodešče. Ime je dobila po ustanovitelju Bodeši (Bodeh¹). Naselili so jo »Bodešiči«, Bodešini ljudje. Nastala je ob koncu 8. stoletja z naselitvijo ene družine. Kasneje, v 10. stoletju so v bodeški okolici poselili še prostor opustele sosednje vasi, ki je dobila ime Spodnje Bodešče, po prepadnih pečinah na robu vasi ima tudi ljudsko ime Na pečeh. Grobišče Dlesc zavzema osrednje mesto bodeškega polja. Od tu gre (namišljena) črta proti kresišču na Višelnici – pravokotno nanjo leži črta, ki povezuje prostor najstarejše vaške hiše (Marofar) z grobiščem. Tem smerem sledijo njive in hiše v vasi. Po ljudskem izročilu je 100 korakov od severnega kapa Marofarjeve hiše proti Dlescu zakopan zaklad. Z generacije na generacijo se je prenesel prikrit spomin na nekdanje grobišče. Gospodar Marofar, pokojni Andrej Mulej je pred drugo svetovno vojno na Dlescu kopal pesek in naletel na človeško okostje in prostor zavaroval tako da je tja posadil oreh, ki ga danes ni več. Grobišče so raziskovali leta 1981 pod vodstvom A. Pleterskega in T. Knifca. (Današnji lastnik polovice Dlesca, kmet Mulej s Sela, je ledino zravnal in posadil koruzo.) Starosvetna Marofarjeva kmetija, Bodešče št. 11 je danes opustela. Hišni portal ima vklesano št. 18, letnico 1896 in inicialke A M. Ali je možno, da je to staro kmetijo postavila prva družina s starostjo Bodešo na čelu? Z možem, ki je s svojim znanjem in magičnimi vzorci označil in razdelil prostor kjer bo nastala in se širila vas Bodešče. Grobišče se je razprostiralo na južnem in JV pobočju ledeniške gomile do stare poti ki razmejuje grobove od naselbine. Na Dlescu je začela pokopavati prva družina, v naslednjih generacijah je število družin naraščalo kar se prav tako ujema s razvojem razdelitve polja. Grobišče se je širilo od zahoda proti vzhodu. Južni del grobišča zasedajo grobovi otrok, ki so jih tam pokopavali ves čas trajanja uporabe grobišča. Arheologi so prve grobove datirali na začetek 9. stol. vendar so naseljenci grobni prostor že prej pripravili za pokopavanje. Označili so ga z več lesenimi koli od katerih so bili štirje arheološko dokumentirani. Tudi tu so izkopali prazen – simbolni grob, v drugem so na pokojnika položili tri kamne, eden je bil večji trikotni (grobni tročan²) kot v grobiščih na Pristavi in na Žalah. Grob, v katerega so pokopali starca (Bodešo?), je hranil izredne najdbe, ki jim je pravi namen in pomen raziskal A. Pleterski. Pokojnik je imel pasno torbico s srebrnim križnim obročkom, v nji pa košček modrega rimskega stekla skozi katero se je dalo opazovati sonce. Pri stopalih sta ležali dve železni skobi z ostanki strohnelega lesa. Izkazalo se je da gre za rogovilo za merjenje zemljišča. Na Slovenskem se je šele v 21. stoletju pojavilo pričevanje in vedenje o starovercih – naravovercih iz Posočja, ki nam ga je prenesel Pavel Medvešček.

Vir: Andrej Pleterski: Kulturni genom (2010), dovoljenje za objavo po e-pošti, 2020
1 Andrej Pleterski: Župa Bled, Lj. 1985
2 Tročan je staroverska oznaka za tri naravne sile: sonce, zemlja in voda.

ŠRANGA NA BLEJSKI KMEČKI OHCETI

Niko Mučič

Na Bledu se je vedno nekaj dogajalo: poleti na promenadi in jezeru, pozimi na ledu.

V 90. letih preteklega stoletja so bile popularne in množično obiskane poletne prireditve »Otvoritev sezone«, »Kmečka ohcet«, »Rikljevski dnevi« in »Kmečki dnevi«. Vse se je dogajalo na jezerski promenadi. Priprava prizorišča, izdelava in postavitve kulise kmečke hiše s gospodarskim poslopjem v naravni velikosti in izpeljava prireditve – vse je slonelo na ekipi TD Bled, ki sem jo vodil. Pripravljala dela, postavitve stojnic in kulise so trajala nekaj dni.

Pri prikazu kmečkih opravil so nastopili številni prostovoljci med njimi brata Jože in Franc Poklukar - Beznikova s sinovi, Janez Dolar – Kaps in domačini iz okolice. Joža in Franc Kapus sta prikazala kovaška dela, Mirko Frelj je izdelal konjsko podkev in z njo tudi konja podkopal. Možakar iz Bohinja pa je prikazal izdelavo skodel.

Gorelo je tudi pod kotlom za žganjekuho in pri kovačih, ki so gonili kovaški meh. Domači fantje so s pajkelnom mlatili snope žita in v kozolec pospravili pokošeno travo. Na roke so žagali bukove hlode, meterska drva je ročno sproti cepil Kapsov Janez, katere je Primož Poklukar – Miško razcepil na polena. Prešal se je jabolčni mošt in z njim so se spotoma odžejali igralci in obiskovalci. Pri masivni hrastovi mizi so igrali tarok.

Folklorna prireditev je predstavila člane in članice folklornih društev v gorenjskih narodnih nošah, med njimi sta bila tudi domačina Andrej Vidic – Mostar in Vida Arh – Rajhova in mdr. muzikantje Bohinjski trio, domači godec Mrkotov Albin in Godba Gorje.

Po klanecu mimo hotela Jelovica se je pripeljala povorka kmečkih voz, zapravljčkov in nazadnje kočije s tujimi gosti, okrašene z zelenjem in v šopek povezanimi trakovi iz krep papirja v rdeči, beli in modri barvi – »panklini«. Na kozlih so vihteli »gajžle« domači fijakerji. Vriskanje, petje, harmonike, in navdušeni obiskovalci vse se je pomešalo. Šranga se je začela, ko se je povorka razlila po promenadi. Hotelskim gostom je dogajanje komentiral mladi mož z bradico in mikrofonom v roki – Janez Fajfar, naš sedanji župan. Šrangarji, mdr. tudi Beznikov Joža so zaustavili vozove na katerih so bili ženin z nevesto in svatje. Svatje so skočili z vozov, starešina je zavpil: »*Kua se pa tle dogaja, zakuga ste nas pa ustav!*«. Obstopili so jih šrangarji in pogajalci, ki jih je vodil Rado Mužan

s soigralci iz gledališča Tone Čufar z Jesenic. Padla je prva ponudba, »*Takle fejest domač dekl'č je pa vreden 50 milijonov!?* Za manj – jo ne damo, toko je!« Med svate so se pomešali šrangarji in jim ponujali kozarce z vinom. A niso se dali pretentati. Rado je spretno sukaj jezik in nazadnje so »zglihali« za 10 milijonov. »Jurje« so dvakrat šteli in na koncu le odšteli denar. Nazadnje so – kot se spodobi – šrango in kupčijo zalili s kupico vina in mimo spustili ženitovanjski sprevid. Zabava se je začela, na prizorišču so se zasukali pari ob zvokih harmonike. Množica obiskovalcev se je razvila po promenadi - po štantih, kjer so ponujali pivo in dobrote z žara ter drugo domačo jedajo in pijačo, izdelke domače umetnostne obrti, galanterijo, spominke in suho robo. Marko Pristavec doma iz Bohinja, je v visečih bakrenih kotličkih nad ognjem mešal koruzne žgance, kahal domače kranjske klobase in zelje. Veselo druženje se je nadaljevalo do prvih jutranjih ur bodočega dne.

KDO JIH POZNA ?

Prosimo bralce, da sporočijo imena osebe na fotografiji na naslov: muzejskodrustvobled@gmail.com

PREPOZNANI

Petra Zaplotnika (*1908?) so na fotografiji prepoznali, Martin Šolar, Judita Mandelc Kunšič, Anton Zupan, Niko Mučič in verjetno še mnogi drugi.

Zaplotnik je prišel z Jezerskega. Na Koroško je tihotapil »šnops«. Pri enem od tihotapskih pohodov ga je graničar ustrelil v koleno. Od takrat je pri hoji »nogo polagal«, od tod »Poležan«. Poročil se je na Ža-

garjevo domačijo na Mlinem z Marijo Kunčič (*1893). Ko mu je žena umirala so ga poklicali v bolnišnico na Jesenicah. »Žena Vam je umrla« so povedali. »Ne meni, Vam je umrla, Vi ste jo imeli«, je odvrnil. Poleti je bil pletnar, pozimi je kahal sadjevec. Ceno vožnje na otok je prilagajal glede na kupno moč gosta, za obiske s Koroškega v šilingih. Ko je peljel nekega angleškega gosta s hotela Toplice na otok je zaračunal toliko, da je še štirinajst dni malical. V »špici« pletne si je vedno narezal ogrsko salamo in odprl buteljko rdečega vina. Slabo vino ni pil. Ko je šel z oslom mimo hotela Toplice se je osel ustavil in ni hotel naprej. Gostje so ga vplašali: Ali Vas ne uboga«. »Uboga me že, uboga, a se le po družbi ozira« odgovori.

Po pripovedovanju Antona Marjana Zupana zapisal Srečo Vernig.

OBČASNIK RAZGLEDI, 1/2020 - Izdajatelj Muzejsko društvo Bled, Bodešče 12, 4260 Bled, www.mdbled.si, e-pošta: muzejskodrustvobled@gmail.com. Odgovorni urednik: Srečo Vernig, uredniški odbor: Drago Bregant, Damjan Mulej, Niko Mučič, Srečo Vernig, Marjan Zupan, Janez Bizjak. Občasnik izhaja štirikrat letno, brezplačno ga prejema vsi naslovniki v občini Bled, v nakladi 3400 izvodov. Oblikovanje: Niko Mučič CUT Bled, tisk: Antus Jesenice. Občasnik RAZGLEDI Muzejskega društva Bled je vpisan v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno št. 2332. Muzejsko društvo Bled ima status nevladne organizacije na področju kulture.